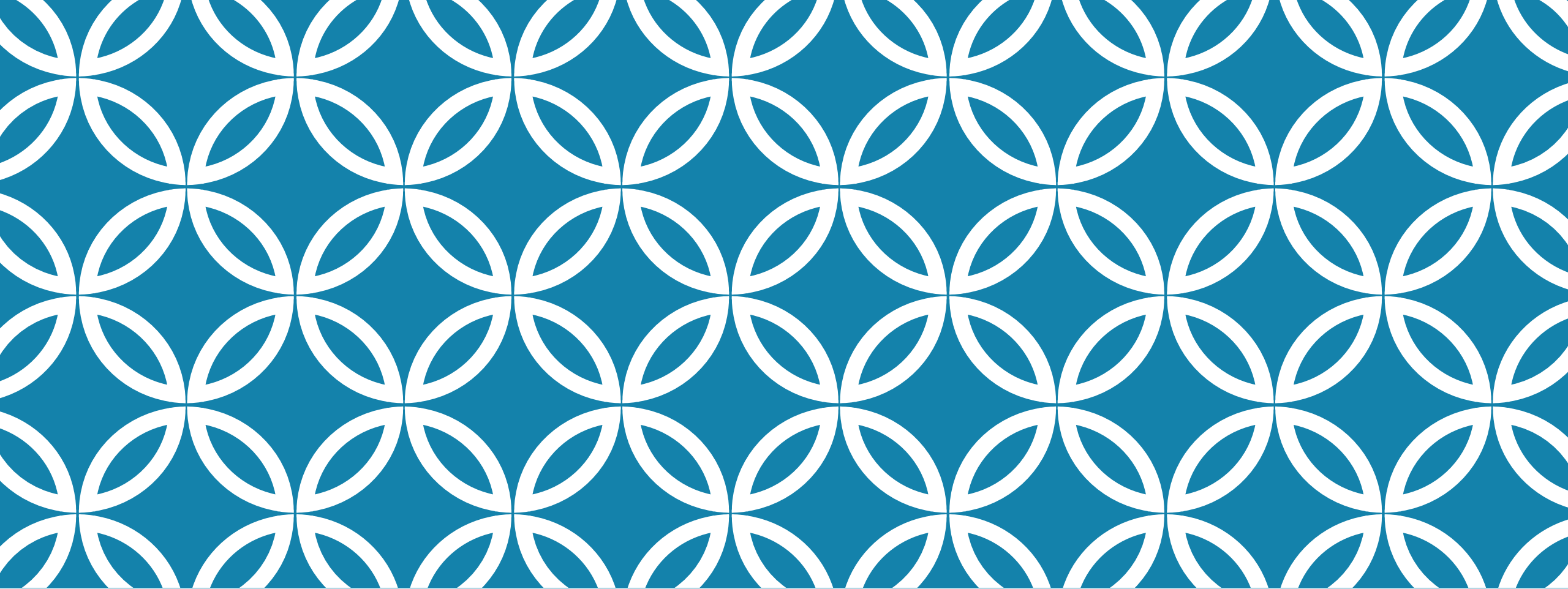

PODSTAWY EKONOMII

PODSTAWOWE POJĘCIA. POPYT, PODAŻ I RÓWNOWAGA
RYNKOWA

Ćwiczenia I

PODSTAWOWY PROBLEM W EKONOMII

- Potrzeby ludzkie są większe aniżeli możliwości/zasoby niezbędne dla ich zaspokojenia;
- Ograniczoność zasobów gospodarczych;
- Każdy z nas musi wybierać.

DEFINICJA EKONOMII

„Ekonomia bada/pokazuje w jaki sposób ludzie, działając w różnych warunkach społeczno-gospodarczych, korzystają z ograniczonych zasobów, jak ich używają do prowadzenia działalności gospodarczej, jak je rozdzielają między różne, konkurencyjne wobec siebie zastosowania, a także czym się kierują dokonując tego wyboru. Pokazuje również czy wykorzystanie ograniczonych zasobów jest efektywne.”

ONOMIA POZYTYWNA I NORMATYWNA

Ekonomia pozytywna zajmuje się obiektywnym, naukowym objaśnieniem zasad funkcjonowania gospodarki.

Celem ekonomii pozytywnej jest wyjaśnienie, w jaki sposób społeczeństwo gospodarujące podejmuje decyzje dotyczące konsumpcji, produkcji i wymiany dóbr. **Wyjaśnia dlaczego gospodarka działa w określony sposób. Odpowiada na pytanie „jak jest?”**

- np. „Minimalne wynagrodzenie w Polsce wynosi 1317 zł”

Ekonomia normatywna dostarcza zaleceń opartych na subiektywnych sądach wartościujących.

W przypadku ekonomii normatywnej staramy się występować w roli bezstronnych badaczy. **Ekonomia normatywna dostarcza pewnych subiektywnych zaleceń w odniesieniu do gospodarki. Odpowiada na pytanie „jak powinno być?”**

- np. „Rząd powinien podnieść płacę minimalną w Polsce”

JAKA CZĘŚĆ STWIERDZENIA ODNOSI
SIĘ DO EKONOMII POZYTYWNEJ, A
JAKA DO EKONOMII NORMATYWNEJ?

„Ludzie w podeszłym wieku ponoszą bardzo wysokie koszty opieki lekarskiej w porównaniu z resztą społeczeństwa i państwo powinno subsydiować ich wydatki na leczenie.”

GŁÓWNE DZIAŁY EKONOMII

- **MIKROEKONOMIA**

Bada poszczególne elementy tworzące gospodarkę, takie jak: gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa, sektory i gałęzie (branże) gospodarki, rynki określonych produktów i usług itd.

- **MAKROEKONOMIA**

Zajmuje się analizą gospodarki jako całości. Bada m. in. czynniki wpływające na poziom i zmiany takich wielkości ekonomicznych, jak np. globalna (łączna) produkcja i konsumpcja w danej gospodarce, globalna podaż produktów i usług, globalny popyt na nie, ogólny (Średni) poziom ich cen, globalne zatrudnienie i inwestycje, dochody i wydatki budżetu państwa itd.

Rynek

- To mechanizm koordynujący zachowania nabywców i sprzedawców uczestniczących w procesie wymiany dóbr i usług.

Popyt

Ilość dobra jaką nabywcy są skłonni zakupić przy **różnym poziomie cen**.

Ilość nabywana

Ilość dobra, jaką nabywcy są skłonni zakupić **przy określonym poziomie cen** na rynku.

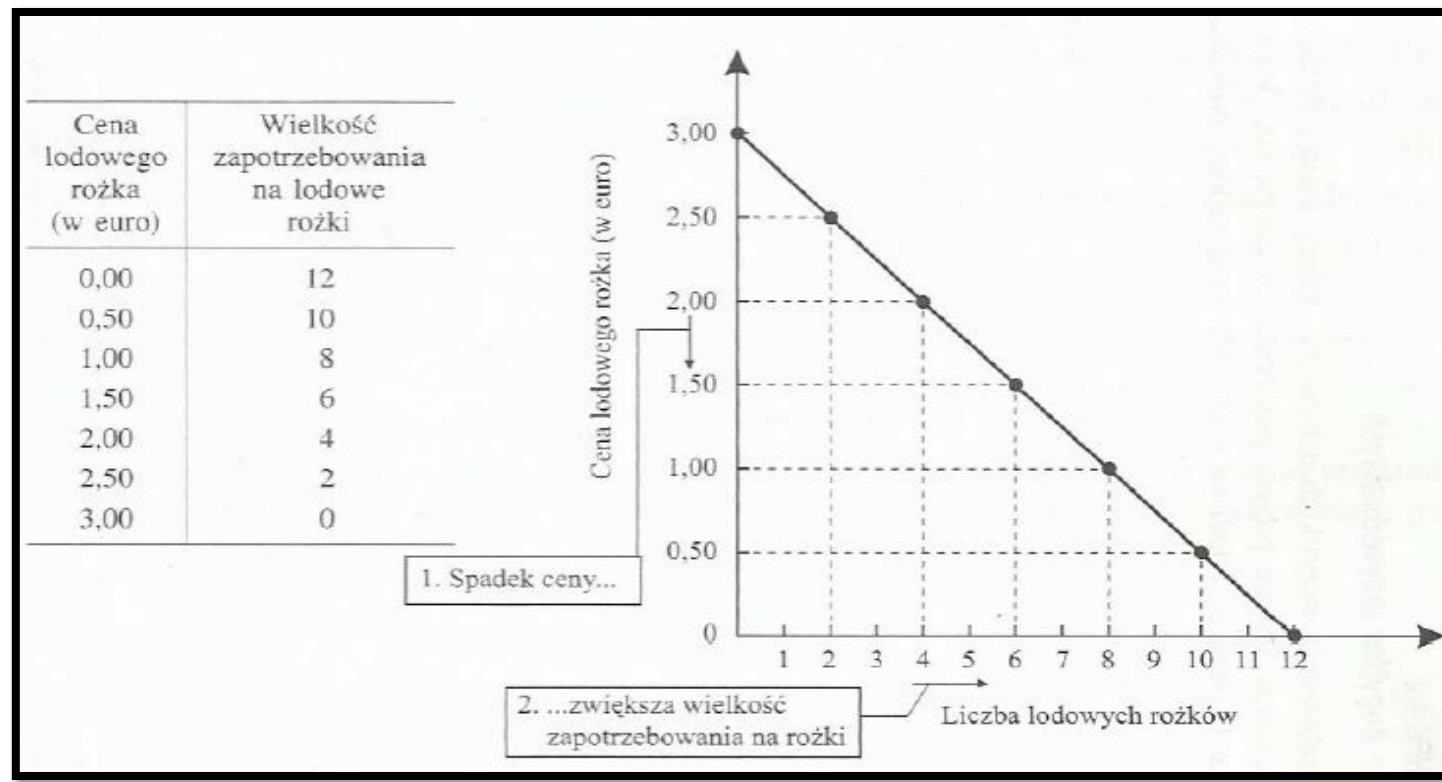
Prawo popytu

Wraz ze wzrostem ceny ilość nabywana dobra spada i odwrotnie.

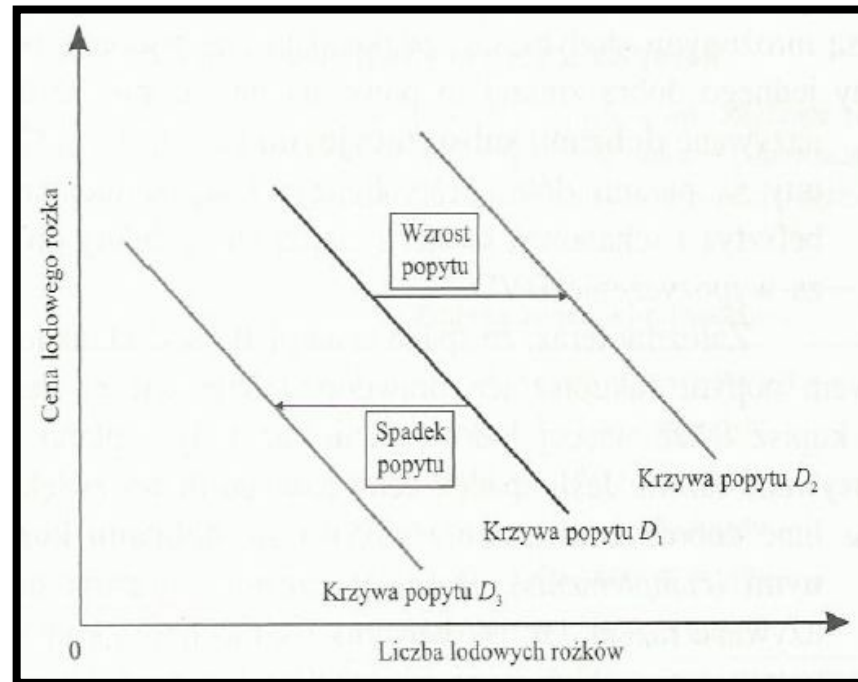
Krzywa popytu

- Obrazuje zależność między ceną a wielkością zapotrzebowania przy innych wielkościach nie zmienionych.

Przesunięcie krzywej popytu

- ❑ Każda zmiana zwiększająca ilość, którą nabywcy chcą kupić przy danej cenie, powoduje przesunięcie krzywej popytu w prawo. Każda zmiana zmniejszająca ilość, którą nabywcy chcą kupić przy danej cenie, powoduje przesunięcie krzywej popytu w lewo.

Determinanty popytu i przesunięcie krzywej popytu c.d.

- Wiele zmiennych może spowodować przesunięcie krzywej popytu. Oto najważniejsze z nich:
 - **Dochód;**

Dochód

- Jeżeli popyt na pewne dobro spada, kiedy dochód się zmniejsza, dobro to jest nazywane **dobrem normalnym**.
- Jeżeli popyt na pewne dobro rośnie, kiedy dochód się zmniejsza, dobro to jest nazywane **dobrem niższego rzędu**.

Determinanty popytu i przesunięcie krzywej popytu c.d.

- Wiele zmiennych może spowodować przesunięcie krzywej popytu. Oto najważniejsze z nich:
 - **Dochód;**
 - **Ceny dóbr pośrednich;**

Ceny dóbr pośrednich

- Jeżeli spadek ceny jednego dobra zmniejsza popyt na inne dobro, te dwa dobra są nazywane **dobrami substytucyjnymi**.
- Jeżeli spadek ceny jednego dobra zwiększa popyt na inne dobro, te dwa dobra nazywa się **dobrami komplementarnymi**.

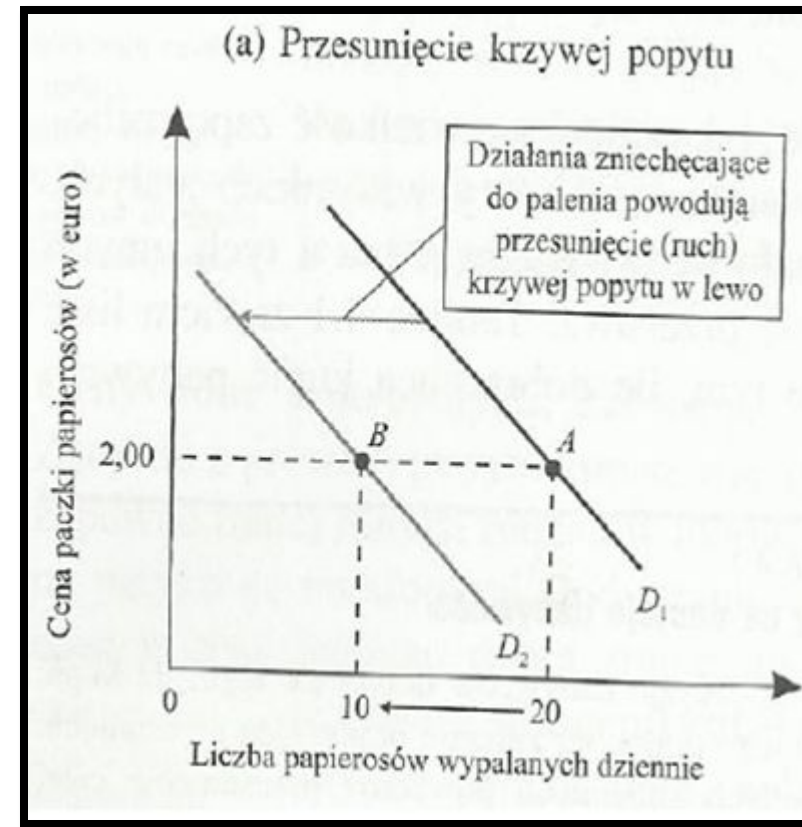
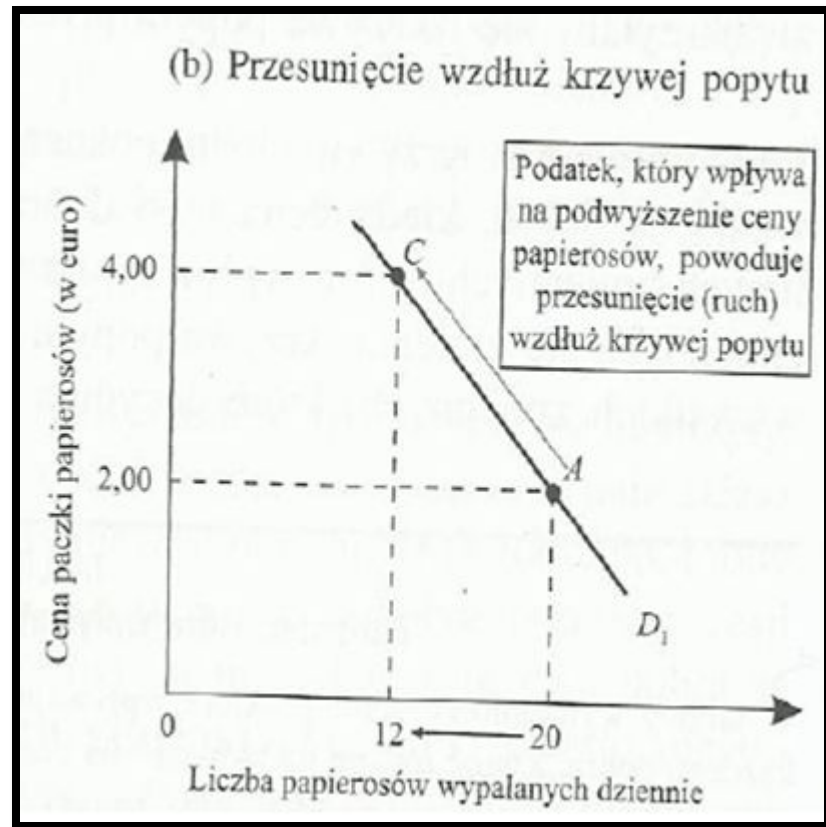
Determinanty popytu i przesunięcie krzywej popytu c.d.

□ Wiele zmiennych może spowodować przesunięcie krzywej popytu. Oto najważniejsze z nich:

- **Dochód;**
- **Ceny dóbr pośrednich;**
- **Gusty;**
- **Oczekiwania;**
- **Liczba nabywców.**

Przesunięcia krzywej popytu a przesunięcie wzdłuż krzywej popytu

Podaż

Ilość dobra, jaką sprzedawcy są gotowi zaoferować **przy różnym poziomie cen.**

Ilość oferowana

Ilość dobra, jaką sprzedawcy są skłonni zaoferować **przy określonym poziomie cen** na rynku.

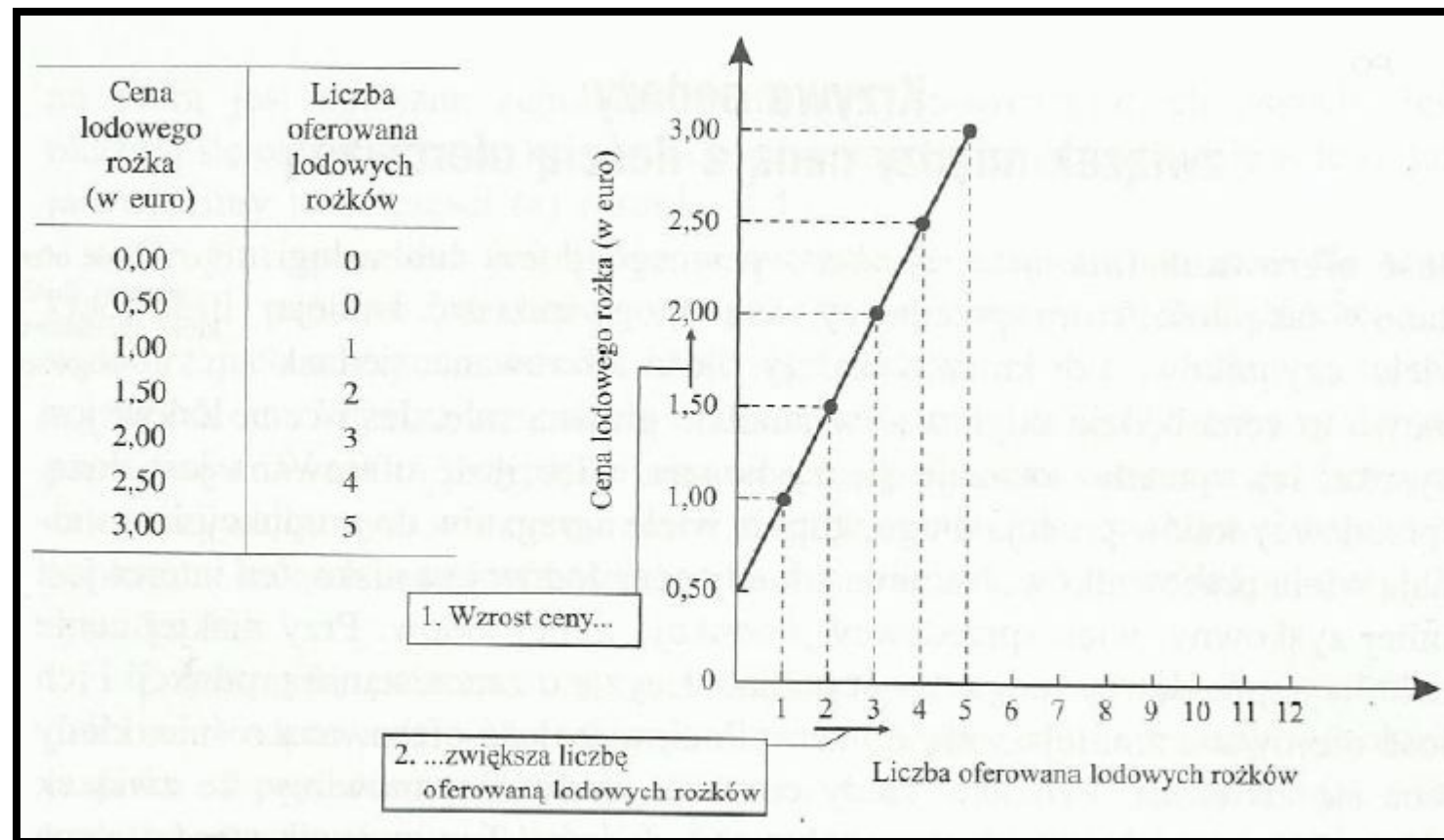
Prawo podaży

Wraz ze wzrostem ceny ilość oferowana wzrasta i odwrotnie.

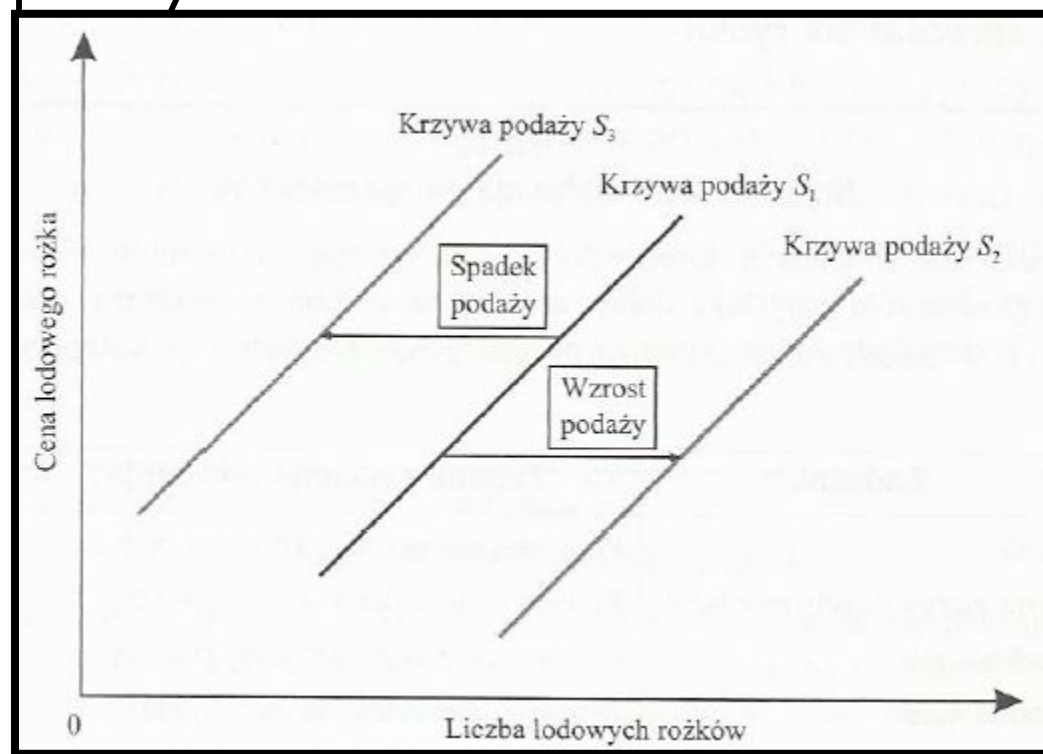
Krzywa podaży

- Obrazuje zależność między ceną a ilością oferowaną przy innych wielkościach nie zmienionych.

Przesunięcie krzywej podaży

- Każda zmiana, która zwiększa ilość, jaką sprzedawcy chcą wyprodukować przy danej cenie, powoduje przesunięcie krzywej podaży w prawo. Każda zmiana, która zmniejsza ilość, jaką sprzedawcy chcą wyprodukować przy danej cenie, powoduje przesunięcie krzywej podaży w lewo.

Determinanty podaży i przesunięcie krzywej podaży

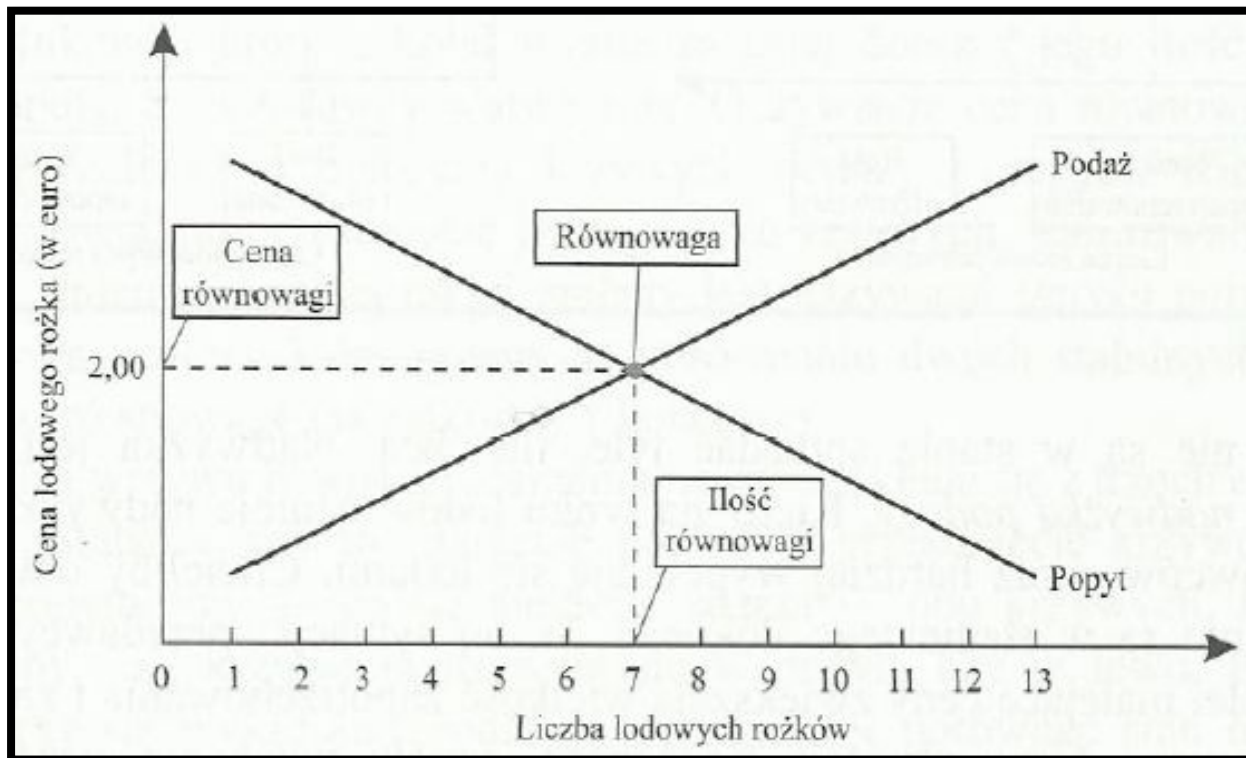
Istnieje wiele zmiennych, które mogą spowodować przesunięcie krzywej podaży. Oto najważniejsze z nich:

- **Ceny innych dóbr;**
- **Technologia;**
- **Oczekiwania;**
- **Liczba sprzedawców.**

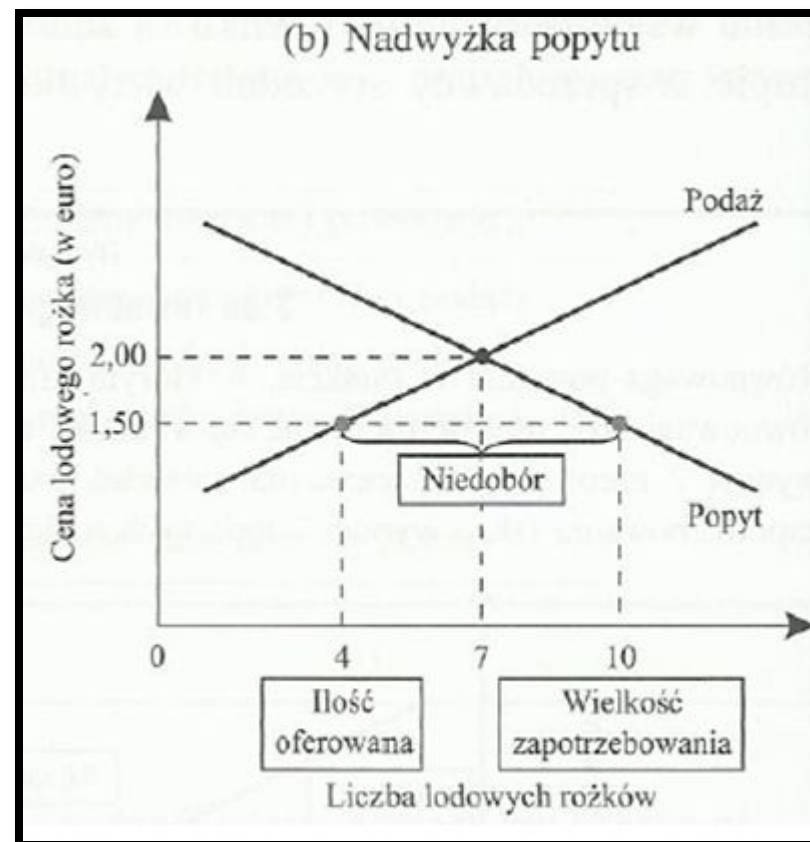
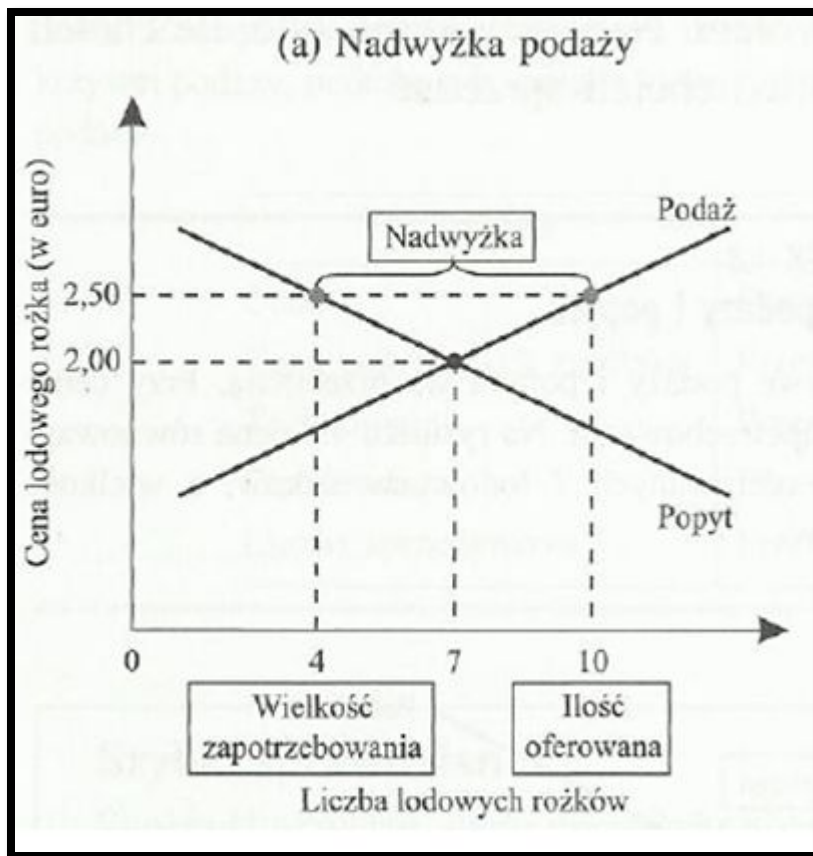

Stan równowagi podaży i popytu

- Równowaga powstaje w punkcie, którym krzywe podaży i popytu się przecinają. Przy cenie równowagi ilość oferowana równa się wielkości zapotrzebowania.

Stan nierównowaga na rynku

Etapy analizy zmian stanu równowagi rynkowej

1. Ustal, czy zdarzenie powoduje przesunięcie krzywej podaży, czy krzywej popytu, czy może tych obu krzywych;
2. Ustal, w jaką stronę przesuwa się krzywa;
3. Posłuż się wykresem podaży i popytu, aby sprawdzić, w jaki sposób przesunięcia krzywych zmieniają cenę równowagi i ilość równowagi.

Przykłady

- Pewnego roku lato jest bardzo upalne. Jak wpłynie to na rynek lodów?
- Innego lata huragan zniszczył część południowoamerykańskich zbiorów trzciny cukrowej, powodując wzrost światowej ceny cukru. Jak takie zdarzenie wpłynie na rynek lodów?
- Załóżmy teraz, że fala upałów i huragan pojawiają się tego samego lata. Jak taka sytuacja wpłynie na rynek lodów.

Dziękuję za uwagę!